

Ruokajätteen kompostointi

Kodeissa syntyvän jätteen painosta noin puolet on biologisesti hajoavaa ja siten myös kompostoitavaa.

Hajoamisen kannalta kompostorin ihanteellinen lämpötila on 35–55 astetta. Pieneliöt ovat aktiivisimmillaan korkeissa lämpötiloissa, jolloin myös jätteestä hajoaa suurin osa. Korkeahko lämpötila myös tuhoaa taudinaiheuttajia ja siemeniä.

Mitä pienempijakoista materiaali on, sitä nopeammin se hajoaa. Kompostiin laitettavien jätteiden ravinnepitoisuus vaikuttaa siihen, miten nopeasti ja helposti maatuminen tapahtuu ja lämpötila nousee. Kompostoitavat jätteet voidaan jakaa hiili- tai typpipitoisiin materiaaleihin.

Ruoantähteet ovat suurimmaksi osaksi runsastyyppisiä, ja seosaineena käytettävä aine (puru, hake, kuorikate tai lehdet) taas sisältää runsaasti hiiltä. Seosainetta laitetaan kompostoriin yleensä noin puolet ruoantähteiden määrästä. Viimeisessä kompostointivaiheessa lämpötila laskee, ja mikro-organismit muuttavat kompostoitavan materiaalin humukseksi. Tämä kypsymisprosessi kestää useita kuukausia.

Kompostointi käytännössä

- Aseta säiliön pohjalle 10–15 cm paksuinen ilmava risu- tai muu seosainekerros.
- Edellä mainitun kerroksen päälle laitettu vanha kompostimulta tai turvemulta nopeuttaa kompostoinnin käynnistymistä.
- Hajoamisprosessi nopeutuu, jos isot ruoantähteet pilkotaan pienemmiksi.
- Aina kun kompostoriin lisätään jätettä, se peitetään seosaineella.
- Kompostia sekoitetaan muutaman kerran kuukaudessa tai tarvittaessa, jotta maatuminen tapahtuu tasaisesti ja komposti pysyy ilmavana.

Ongelmatilanteita

Kun kompostia hoidetaan asiallisesti, ongelmatilanteita tulee harvoin. Haju, kärpäset ja jäätyminen ovat kiusallisimmat ongelmat.

HAJUA syntyy mätänemisen seurauksena. Kun seosainetta käytetään tarpeeksi eikä kompostiin jätetä isoja, tiiviitä jätteitä, hajua ei synny. Hajusta pääsee eroon ainoastaan lisäämällä runsaasti seosainetta ja sekoittamalla kaikki hajupesäkkeet. Joskus liian kuumana käyvä komposti haisee ammoniakille, tämäkin ongelma ratkeaa lisäämällä runsaasti seosainetta.

JÄÄTYMINEN ei ole vaarallista. Runsas ja ravinteikas jäte pitää kompostin parhaiten toimivana. Jos on pakko, kompostia voi sulatella esim. sijoittamalla kompostoriin kanisterissa kuumaa vettä. Vesi kuumennetaan kiehuvaan muutamana peräkkäisenä päivänä.

KÄRPÄSISTÄ pääsee eroon sekoittamalla munat ja toukat syvälle kuumaan kompostiin tai kaatamalla kiehuvaa vettä niiden päälle. Mietoja hyönteismyrkkyjä voi hätätapauksessa käyttää, mutta ne tuhoavat myös hyödyllisiä eliöitä. Kärpäsbakteeri on valikoiva biologinen torjunta-aine, joka tehoaa ainoastaan kärpäsiin ja on pitkävaikutteinen.

MUURAHAISISTA ei ole mitään haittaa kompostille. Niiden runsas läsnäolo tarkoittaa yleensä sitä, että komposti on liian kuiva – tämä ongelma ratkeaa helposti kastelemalla ja sekoittamalla.